

รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

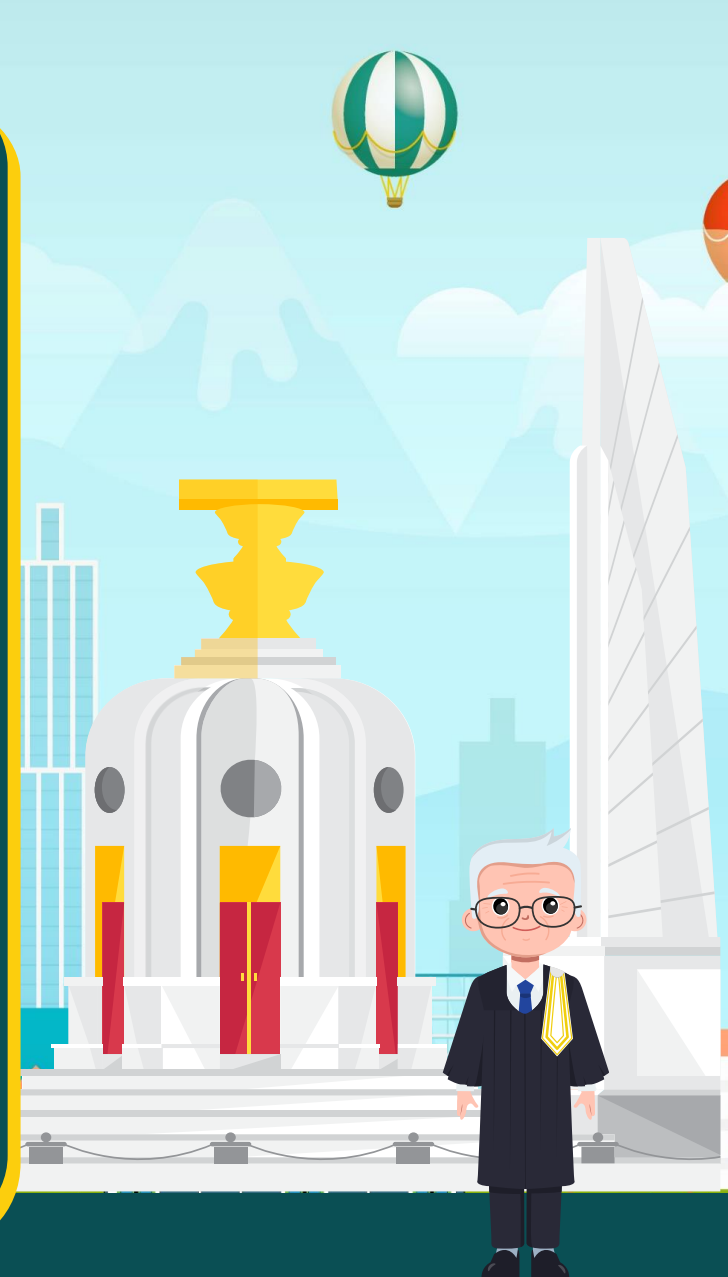
รหัสวิชา ส๒๓๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

เรื่อง ความหมายและประเภทของระบบ

การปกครอง

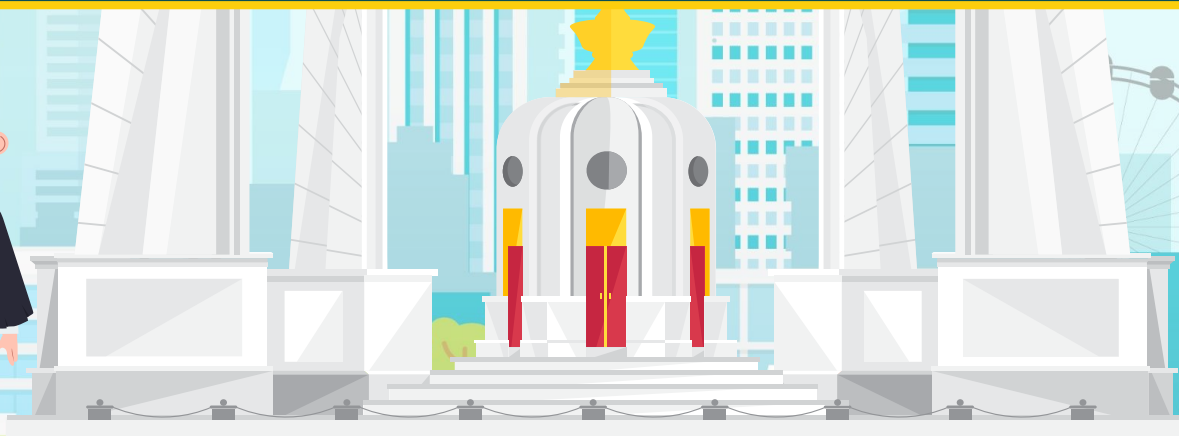
ครูผู้สอน ครูวิชิต ล้อยศ

ครูศิริพร สีนสมุทรไทย

เรื่อง ความหมายและประเภทของ ระบบการปกครอง

จุดประสงค์การเรียนรู้

(ด้านความรู้)

- นักเรียนอธิบายความหมายและประเภทของระบบการปกครองได้

(ด้านทักษะ กระบวนการ)

- นักเรียนวิเคราะห์ความแตกต่างของระบบการปกครองแต่ละประเภทได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

(ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์)

- ใฝ่เรียนรู้
- มีวินัย

(คุณลักษณะเฉพาะ)

- เห็นคุณค่าของระบบการปกครองแต่ละประเภทที่เหมาะสมกับลักษณะของประเทศนั้น ผ่านการวิเคราะห์และตอบคำถามจากบทเรียนร่วมกัน

กิจกรรมก่อนบทเรียน

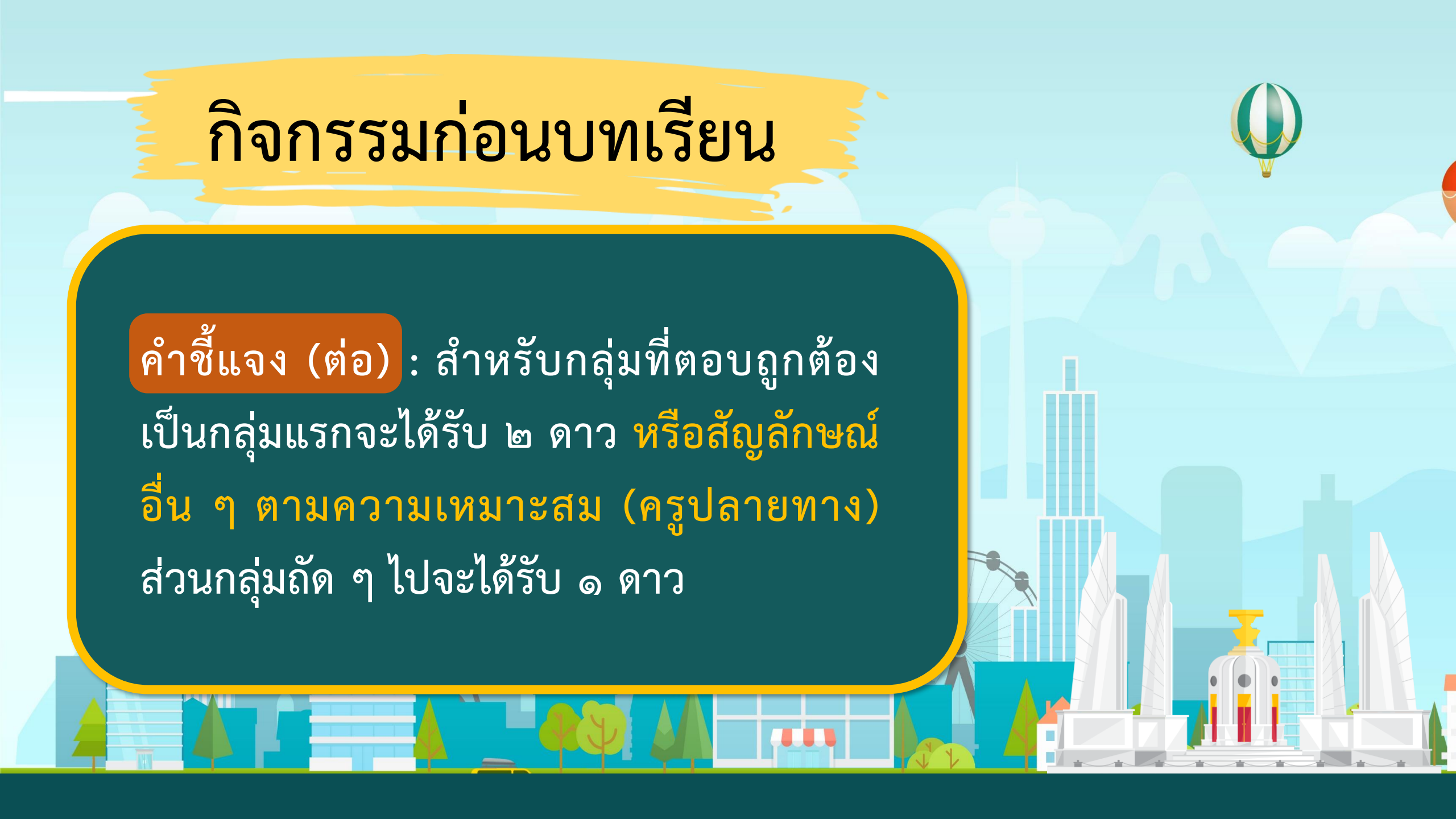

คำชี้แจง : ให้นักเรียนจัดกลุ่มจำนวนเท่า ๆ กัน หรือ ตามความเหมาะสมของจำนวนสมาชิกภายในห้อง (ครู/นักเรียนปลายทาง) จากนั้น ตอบคำถามต่อไปนี้ให้ครบถ้วน ถูกต้อง และว่องไว โดยเขียนคำตอบลงในกระดาษสมุด หรือกระดาษ A๔ หากกลุ่มใดเขียนคำตอบได้ครบถ้วนก่อน ให้ทั้งกลุ่มยกมือขึ้น พร้อมเปล่งเสียง “เฮ” พร้อมกัน

กิจกรรมก่อนบทเรียน

คำชี้แจง (ต่อ) : สำหรับกลุ่มที่ตอบถูกต้อง
เป็นกลุ่มแรกจะได้รับ ๒ ดาว หรือสัญลักษณ์
อื่น ๆ ตามความเหมาะสม (ครูปลายทาง)
ส่วนกลุ่มถัด ๆ ไปจะได้รับ ๑ ดาว

กิจกรรมก่อนบทเรียน

คำถาม : นักเรียนคิดว่ารูปแบบการปกครองประเทศส่งผลอย่างไรต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนในประเทศนั้น ๆ และในยุคปัจจุบันมีรูปแบบการปกครองทั้งหมดกี่ประเภท อะไรบ้าง

หมายเหตุ : ให้นักเรียนใช้กระบวนการกลุ่มร่วมกันตอบคำถาม โดยสามารถแสดงความคิดเห็นในประเด็นหรือคำถามดังกล่าวได้ตามความเข้าใจ และทัศนคติของนักเรียน

ระบบการปกครองหลักที่ใช้อยู่ในโลกปัจจุบัน ได้แก่ ระบบประชาธิปไตย และระบบเผด็จการ ซึ่งมีความต่างกันในเรื่องของการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมทางการเมือง ปัจจุบันมีแนวโน้มว่าประเทศต่าง ๆ จะหันมาใช้การปกครองระบบประชาธิปไตยมากขึ้น

๑. ระบบประชาธิปไตย

ความหมายของระบบประชาธิปไตย

หมายถึง วิถีชีวิต การเมืองการปกครอง และอุดมการณ์ทางการเมือง โดย
ประชาธิปไตยจะมีวิถีชีวิต โดยการมองโลกในแง่ดี มีความซื่อสัตย์ อดทน
อดกลั้น เสียสละ และมีเหตุผล

ส่วนทางด้านการเมืองการปกครอง เป็นรูปแบบการปกครองที่ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจการปกครอง และเลือกตั้งตัวแทนของตนเข้าไปทำหน้าที่ในการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ แทนตน และอุดมการณ์ทางการเมืองของประชาธิปไตยจะยอมรับในสิทธิเสรีภาพ ความเสมอภาคของประชาชน

รูปแบบการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

การปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยสามารถจำแนกรูปแบบการปกครองได้ ๒ ประเภท คือ ๑) จำแนกตามหลักประมุขของประเทศ และ ๒) จำแนกตามสถาบันการปกครอง โดยมีรายละเอียดดังนี้

- ๑) จำแนกตามหลักประมุขของประเทศ แบ่งออกเป็น ๒ รูปแบบ คือ ระบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และระบบประชาธิปไตยที่มีประธานาธิบดีเป็นประมุข
- ๒) จำแนกตามสถาบันการปกครอง แบ่งออกเป็น ๓ รูปแบบ คือ แบบระบบรัฐสภา แบบระบบประธานาธิบดี และแบบระบบกึ่งรัฐสภากึ่งประธานาธิบดี

๒. ระบบเผด็จการ

ความหมายของระบบเผด็จการ

คำว่า “เผด็จการ” ในแง่ของการปกครอง มีความหมายว่า การปกครองที่เน้นอำนาจรัฐเหนือสิทธิเสรีภาพของบุคคล ซึ่งต้องอยู่ภายใต้การบริหารโดยบุคคลคนเดียว หรือกลุ่มบุคคลกลุ่มเดียวมีอำนาจในการตัดสินใจ

รูปแบบการปกครองในระบบเผด็จการ

การปกครองในระบบเผด็จการ โดยสามารถจำแนกรูปแบบการปกครองได้ ๓ ประเภท คือ ๑) ระบบเผด็จการทหาร ๒) ระบบเผด็จการคอมมิวนิสต์ และ ๓) ระบบเผด็จการฟาสซิสต์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑) ระบบเผด็จการทหาร คือ การปกครองที่คณะผู้นำทหารใช้อำนาจเผด็จการในการปกครอง โดยควบคุมเสรีภาพทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ทั้งห้ามวิพากษ์วิจารณ์ ตรวจสอบ ต่อด้านอำนาจรัฐ ห้ามการรวมตัวกันประท้วง ชุมนุมหรือตั้งเป็นกลุ่มสหภาพ สหพันธ์ สมาคมต่าง ๆ

๒) ระบบเผด็จการคอมมิวนิสต์ คือ การปกครองที่เน้นการรวมศูนย์อำนาจไปที่พรรคคอมมิวนิสต์ ซึ่งมีอำนาจควบคุมทั้งทางด้านการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจและทางด้านสังคม วัฒนธรรม เน้นความสำคัญของชนชั้นกรรมาชีพ

๓) ระบบเผด็จการฟาสซิสต์ คือ การปกครองที่ให้ความสำคัญกับผู้นำว่า มีสถานภาพที่พิเศษเหนือกว่าบุคคลอื่น โดยประชาชนมีหน้าที่ต้องเชื่อฟังผู้นำ เพื่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้าของประเทศอย่างรวดเร็ว

กิจกรรมประจำบทเรียน (๑)

กิจกรรมกลุ่ม : เรื่อง ความหมายและประเภทของระบบการปกครอง

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเปิดป้ายปริศนา และตอบคำถามที่กำหนดให้ถูกต้อง และว่องไว หากกลุ่มใดรู้คำตอบเป็นกลุ่มแรกให้ทั้งกลุ่มยกมือขึ้น พร้อมเปล่งเสียง “เฮ” พร้อมกัน กลุ่มที่ตอบถูกต้องเป็นกลุ่มแรกจะได้รับ ๒ ดาว หรือสัญลักษณ์อื่น ๆ

กิจกรรมประจำบทเรียน (๑)

กิจกรรมกลุ่ม : เรื่อง ความหมายและประเภท
ของระบบการปกครอง

คำถาม : คำปรีศนาดังกล่าวที่นักเรียนเลือก
เปิดนั้น ตรงกับรูปแบบการปกครองแบบใด
และมีลักษณะอย่างไร

១

២

៣

៤

៥

ទេស

១

២

៣

៤

៥

ទេតម

กิจกรรมประจำบทเรียน (๒)

กิจกรรมกลุ่ม : เรื่อง ความหมายและประเภทของระบบการปกครอง

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำตารางวิเคราะห์ข้อดีและข้อเสียของรูปแบบการปกครองทั้งแบบประชาธิปไตย และแบบเผด็จการ โดยกำหนดให้นักเรียนทำใส่ในกระดาษ A๔ หรือกระดาษปรูฟ (หรือพิจารณาตามความเหมาะสมของครูปลายทาง) พร้อมนำเสนอ

กิจกรรมประจำบทเรียน (๓)

กิจกรรมรายบุคคล : เรื่อง ความหมายและประเภทของระบบการปกครอง

คำชี้แจง : ให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญของเรื่อง ความหมายและประเภทของระบบการปกครอง ในรูปแบบแผนผังความคิด พร้อมวาดภาพประกอบและตกแต่งให้สวยงาม โดยประกอบด้วยประเด็นดังนี้

- ๑) ความหมายของระบบการปกครอง
- ๒) ประเภทของระบบการปกครอง

ฝากถึงครูและนักเรียนปลายทาง

เรื่อง ความหมายและประเภทของระบบการปกครอง

เอกสารต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบในการเรียนการสอน รวมทั้งการรับชมเทป
บันทึกภาพการสอนย้อนหลัง คุณครูสามารถเข้าไปดาวน์โหลดและ
รับชมได้ที่ www.dltv.ac.th และหากมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมสามารถส่ง
ข้อความผ่านทางอินบ็อกซ์ของ Page Facebook มุลินีวิธีการศึกษาทาง
ไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ DLTV

ฝากถึงครูและนักเรียนปลายทาง

เรื่อง ความหมายและประเภทของระบบการปกครอง

บทเรียนครั้งต่อไป เรื่อง ระบบการปกครองที่ใช้ในปัจจุบัน

สิ่งที่ต้องเตรียม : กระดาษ A๔ หรือกระดาษปรีฟ (ตามจำนวนกลุ่ม)

สำหรับนักเรียน : ให้นักเรียนค้นหาและนักเรียนปลายทางไปศึกษาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เกี่ยวกับระบบการปกครองที่ใช้ในปัจจุบัน มาเบื้องต้นก่อนล่วงหน้า

